

Sygn. akt II Cz 731/17

POSTANOWIENIE

K., dnia 12 grudnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w K., II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: S.S.O. Wojciech Vogt

Sędziowie: S.S.O. Barbara Mokras (spr.)

S.S.O. Janusz Roszewski

po rozpoznaniu w dniu 12 grudnia 2017 r. w Kaliszu na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa T. S.

przeciwko A. P., Z. P.

o zapłatę

w przedmiocie zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Rejonowego w Kaliszu

z dnia 6 października 2017 r., sygn. akt I Nc 173/16

postanawia:

oddalić zażalenie

S.S.O. Barbara Mokras S.S.O. Wojciech Vogt S.S.O. Janusz Roszewski

Sygn. akt II Cz 731/17

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 6 października 2017 r. Sąd Rejonowy w Kaliszu w sprawie I Nc 173/16 z powództwa T. S. przeciwko A. P., Z. P. o zapłatę uchylił nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym wydanym przez Sąd Rejonowy w Kaliszu z dnia 1 lutego 2016 r. w sprawie I Nc 173/16 oraz zawiesił postępowanie w sprawie.

Zażalenie na powyższe orzeczenie złożył powód wnosząc o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości, zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania zażaleniowego oraz na podstawie art. 380 k.p.c. zaskarżył również postanowienie Sądu Rejonowego w Kaliszu w przedmiocie uchylenia nakazu zapłaty z dnia 1 lutego 2016 r.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się nieuzasadnione.

W pierwszej kolejności zaznaczenia wymaga, że zakresem kognicji Sądu odwoławczego w niniejszym postępowaniu objęta jest ocena zasadności wydania w stosunku do pozwanych Z. P. i A. P. postanowienia z dnia 6 października 2017 r., sprowadzająca się w istocie do ustalenia istnienia podstaw faktycznych do uchylenia nakazu zapłaty oraz zwieszenia

postępowania. Dokonując oceny prawidłowości zawieszenia wobec przyjęcia, że powód nie wykonał zarządzenia zobowiązującego do wskazania adresu zamieszkania pozwanych należało rozważyć, czy sprawie rzeczywiście nie można było nadać dalszego biegu z uwagi na niemożność doręczenia odpisu nakazu zapłaty.

Należy wskazać, że zgodnie z art. 492¹ § 1 k.p.c. jeżeli doręczenie nakazu zapłaty nie może nastąpić dlatego, że miejsce pobytu pozwanego nie jest znane sąd z urzędu uchyla nakaz zapłaty, a przewodniczący podejmuje odpowiednie czynności. Zgodnie z powyższym Sąd uchyla z urzędu wydany nakaz zapłaty w sytuacji, gdy powód wskazał w pozwie niewłaściwy adres pozwanego. Po uchyleniu nakazu zapłaty z przyczyn wskazanych w art. 492¹ § 1 k.p.c. przewodniczący podejmuje czynności odpowiednie do stanu sprawy i jej rodzaju. Może na przykład wezwać powoda do wskazania prawidłowego adresu pozwanego oraz wyznaczyć odpowiedni termin do uzupełnienia braków, co miało miejsce w niniejszej sprawie.

Według art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c., sąd może zawiesić postępowanie z urzędu, jeżeli na skutek okoliczności wymienionych w tym przepisie nie można nadać sprawie dalszego biegu. Okoliczności *expressis verbis* wymienione w art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c. to brak lub wskazanie złego adresu pozwanego. Okoliczności te w typowej postaci procesu, gdy po każdej stronie występuje jedna osoba, powodują że jedna ze stron procesu nie może być o nim w ogóle zawiadomiona i brać w nim udziału. W takiej sytuacji prowadzenie procesu jest niedopuszczalne i nie można go zakończyć orzeczeniem merytorycznym. Z woli ustawodawcy, wyrażonej w art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c., zachodzi wówczas podstawa do zawieszenia postępowania w sprawie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 1997 r., II CKN 326/97).

W myśl regulacji zawartych w kodeksie postępowania cywilnego pismo sądowe co do zasady doręcza się stronie, będącej osobą fizyczną, w miejscu zamieszkania (art. 133 k.p.c.). Ponadto artykuł 138 k.p.c. reguluje tzw. doręczenie zastępcze, czyli doręczenie dokonywane do rąk osoby innej niż adresat. W razie niemożności doręczenia przesyłki w sposób przewidziany w przepisach poprzedzających - przepis art. 139 § 1 k.p.c. zakłada, że pismo składa się w urzędzie pocztowym lub lokalu organu gminy, a zawiadomienie o tym umieszcza się na drzwiach mieszkania lub w skrzynce listowej ze wskazaniem, gdzie i kiedy pismo pozostawiono, oraz z pouczeniem, że należy je odebrać w terminie siedmiu dni od dnia umieszczenia zawiadomienia, przy czym w przypadku bezskutecznego upływu tego terminu, czynność zawiadomienia należy powtórzyć.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że przesyłka sądowa wbrew zarzutom powoda w zakresie przedwczesnego zawieszenia postępowania, została skierowana na wskazany przez niego adres pozwanych, pod którym doręczyciel nie zastał adresata ani dorosłego domownika, wobec niemożności doręczenia przesyłki sądowej dokonał więc dwukrotnej awizacji, (zgodnie z przepisami Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 października 2010 r. w sprawie szczegółowego trybu doręczania pism sądowych przez pocztę w postępowaniu cywilnym (Dz.U.2015.1222 j.t. z późniejszymi zmianami), kolejno w dniach 2 i 10 czerwca 2017 roku, po czym w dniu 20 czerwca 2017 roku przesyłka została zwrócona do nadawcy.

Nie oznacza to jednak, że prawidłowo awizowana przesyłka sądowa została skutecznie doręczona pozwany, stosownie do art. 139 § 1 k.p.c., tym samym, że zobowiązanie do wskazania prawidłowego, aktualnego adresu pozwanych zostało przez powoda wykonane prawidłowo.

Zdaniem Sądu Okręgowego doręczenie zastępcze dokonane w trybie art. 139 § 1 k.p.c. jest skuteczne, gdy miejsce zamieszkania adresata nie budzi wątpliwości (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia z dnia 22 marca 1995 r., II CRN 4/95). Podstawowym warunkiem skuteczności doręczenia, o którym mowa w art. 139 § 1 k.p.c., jest prawidłowy adres osoby, do której pismo sądowe jest adresowane. Przepis ten zakłada bowiem, że adresat mieszka pod wskazanym adresem, a jedynie zachodzi niemożność doręczenia mu pisma w sposób przewidziany w artykułach poprzedzających. W rozumieniu art. 139 § 1 k.p.c. jest lokal w miejscowości, o jakiej mowa w art. 25-28 k.c., w którym adresat przebywa z zamiarem stałego pobytu.

Z okoliczności ustalonych w rozpoznawanej sprawie wynika, jak zaznaczał już zresztą Sąd Rejonowy, że pozwane nie figurują w rejestrze PESEL jako zameldowane zarówno aktualnie jak i poprzednio na pobyt stały bądź czasowy

trwający ponad 3 miesiące pod adresem ul. (...), (...)-(...) Ś... W świetle powyższego, choć należy zgodzić się z powodem, że brak w obowiązujących przepisach potwierdzenia dla obowiązku strony wykazania dokumentem aktualnego adresu zamieszkania, to Sąd Rejonowy mógł powziąć uzasadnione wątpliwości co do poprawności adresu zamieszkania pozwanych, tym bardziej że przy doręczeniach na wcześniej wskazany adres (...), (...)-(...) Ś., również adnotacja na przesyłce wskazywała na „adresat nie podjął w terminie”. Próby doręczenia dokonuje się bowiem na prawidłowy adres zamieszkania, a więc w miejscu gdzie dany podmiot rzeczywiście przebywa.

Z ciążącego na Sądzie obowiązku dokonania prawidłowego doręczenia należy wyprowadzić wniosek, że nie dające się usunąć wątpliwości, czy doręczenie nastąpiło prawidłowo, nie mogą obciążać strony, wobec której doręczenie miało nastąpić. Wyjątkowy charakter doręczenia zastępczego wynika wprost z pierwszego fragmentu art. 139 § 1 k.p.c. stwierdzającego "w razie niemożności doręczenia w sposób przewidziany w artykułach poprzedzających". Dodać należy, że Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 16 lutego 2017 r., III CZP 105/16 (dotychczas niepubl.), wyjaśnił, że doręczenie w sposób przewidziany w art. 139 § 1 k.p.c. może być uznane za dokonane wtedy, gdy przesyłka sądowa została wysłana pod aktualnym adresem oraz imieniem i nazwiskiem odbiorcy.

Wprawdzie zgodnie z art. 139 § 3 k.p.c. w razie niemożności doręczenia pisma osobie fizycznej w sposób przewidziany w regulacjach przedających z uwagi na nieujawnione w ewidencji zmiany miejsca zamieszkania i adresu - pismo pozostawia się w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia, chyba, że nowe miejsce zamieszkania i adres są Sądowi znane, niemniej podkreślić należy, że zgodnie z orzecznictwem oraz poglądem doktryny stosowanie wskazanej w art. 139 § 3 k.p.c. sankcji wyłączone jest w stosunku do wymienionych w nim osób podlegających wpisowi do ewidencji działalności gospodarczej (por. uchwała SN z dnia 17.01.2003 r., sygn. akt III CZP 81/02, lex nr 57066 i z 08.11.2006 r., sygn. akt III CZP 103/06, lex nr 197687; post. SA w Katowicach z 04.09.2012 r., V ACz 633/12, lex nr 1216277; Kodeks postępowania cywilnego - Komentarz pod red. Tadeusza Erecińskiego, wyd. LexisNexis, Warszawa 2012 r., s. 675). W przypadku osób fizycznych mowa jest zresztą nie tylko o adresie, lecz także o miejscu zamieszkania. Adres może być utożsamiany z miejscem zamieszkania jedynie w sytuacji, gdy adresat istotnie tam mieszka (por. postanowienie SN z dnia 22 marca 1995 r., II CRN 4/95, lex nr 50590).

Na marginesie należy również wskazać, że Sąd podejmie zawieszone postępowanie w momencie wskazania prawidłowego adresu pozwanej.

W tym stanie rzeczy zgodnie z art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. zażalenie podlegało oddaleniu.

S.S.O. Barbara Mokras S.S.O. Wojciech Vogt S.S.O. Janusz Roszewski